Na pomoc auditorům – dotazy a odpovědi z oblasti metodiky auditu

Datum vydání: 16. října 2026

Dotaz

Dobrý den, obracejí se na nás klienti, kteří už nemají povinný audit, že by přesto stáli o kontrolu účetnictví a účetní závěrky v "nějakém menším rozsahu". Ten budeme muset ještě vykomunikovat, ale ohledně auditorský procedur by se jednalo spíše o ověřovací zakázku nebo dohodnuté postupy? Vzhledem k tomu, že postupy bychom volili my, stanovovali bychom materialitu a poskytovali bychom nějaké ujištění, mělo by se jednat o ověřovací zakázku. Je náš předpoklad správný? Plánuje Komora k tomu něco vydat, bude se možná jednat o častější situaci kolegů. Děkuji a zdravím.

Odpověď

V případě, kdy účetní jednotka již nemá povinnost auditu, ale přesto požaduje určitou formu kontroly účetnictví a účetní závěrky, je vhodné nejprve si vyjasnit charakter zakázky, její předmět, požadovanou úroveň ujištění a očekávaný výstup. Podle těchto parametrů je následně třeba zvolit odpovídající typ zakázky.

Základní možnosti lze shrnout následovně:

	Dobrovolný audit – ISA	Prověrka – ISRE 2400	Dohodnuté postupy – ISRS 4400
Předmět	Účetní závěrka	Historické účetní závěrky / historické finanční informace	Skutečnosti finančního i nefinančního charakteru
Úroveň ujištění	**Přiměřená jistota**	**Omezená jistota**	**Žádné ujištění**
Cíl	• získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje materiální nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou, což auditorovi umožní vydat výrok o tom, zda je účetní závěrka ve všech materiálních ohledech sestavena v souladu s příslušným rámcem účetního výkaznictví a • v souladu s auditorovými zjištěními vydat zprávu auditora k účetní závěrce a poskytnout další informace vyžadované standardy ISA	• získat omezenou jistotu, a to především dotazováním a prováděním analytických postupů, zda účetní závěrka jako celek neobsahuje materiální nesprávnost, a na základě toho vyjádřit závěr, zda zjistil nějaké skutečnosti svědčící o tom, že účetní závěrka není ve všech materiálních ohledech sestavena v souladu s příslušným rámcem účetního výkaznictví • vydat zprávu k účetní závěrce jako celku a podat informace vyžadované standardem ISRE 2400	• sjednat s najímající stranou postupy, které odborník provede • provést dohodnuté postupy • informovat o provedených postupech a souvisejících zjištěních v souladu s požadavky standardu ISRS 4400
Výstup	Zpráva auditora	Zpráva odborníka (Zpráva o prověrce provedené nezávislým odborníkem)	Zpráva o dohodnutých postupech
Formulace závěru	Výrok auditora (pozitivní forma)	Závěr odborníka (negativní forma)	Bez závěru poskytujícího ujištění

Požaduje-li účetní jednotka přiměřenou jistotu o tom, zda účetní závěrka jako celek neobsahuje materiální nesprávnost, jedná se o audit účetní závěrky podle standardů ISA, a to bez ohledu na to, zda je audit pro danou účetní jednotku povinný, či zda se jedná o audit dobrovolný. Rozsah auditorských postupů při auditu účetní závěrky podle ISA je u povinného i dobrovolného auditu

stejný. Rozdíly však spočívají v některých dalších zákonných povinnostech auditora. Při dobrovolném auditu nevzniká automaticky povinnost ověřit výroční zprávu ani povinnost vyjádřit se ke zprávě o daních z příjmů. Tím nejsou dotčeny případné povinnosti auditora podle ISA 720.

Je-li požadována omezená jistota a předmětem zakázky jsou historické finanční informace, je příslušným standardem ISRE 2400 (revidované znění), Prověrky historických účetních závěrek.

V případě, že klient ujištění nepožaduje a chce pouze provést konkrétní postupy zaměřené na vybrané oblasti účetnictví nebo účetní závěrky, může být vhodná zakázka na dohodnuté postupy podle standardu ISRS 4400 (revidované znění). Návrh konkrétních postupů může vzejít od odborníka, postupy však následně musí být dohodnuty s najímající stranou. Výsledkem takové zakázky jsou informace o provedených postupech a souvisejících faktických zjištěních.

Podrobnější informace k zakázkám na dohodnuté postupy naleznete v článku „Dohodnuté postupy“, který je zveřejněn na webových stránkách Komory auditorů ČR.

https://auditor.kacr.cz/na-pomoc/dohodnute-postupy/

Vedle výše uvedených možností lze v případě požadavku na ověření pouze vybrané části účetní závěrky zvážit také audit jednotlivého účetního výkazu nebo specifického prvku, účtu či položky účetního výkazu podle ISA 805 (revidované znění). Předmětem takové zakázky není účetní závěrka jako celek, ale konkrétně vymezený účetní výkaz nebo jeho prvek. Auditor přitom postupuje v souladu s relevantními standardy ISA a vyjadřuje výrok na základě získané přiměřené jistoty.

S ohledem na předmět této zakázky se domníváme, že standard ISAE 3000 (revidované znění) není vhodný. ISAE 3000 (revidované znění) upravuje ověřovací zakázky, které nejsou auditem ani prověrkou historických finančních informací, a to v souladu s jejich vymezením v Mezinárodním rámci pro ověřovací zakázky.

Upozorňujeme, že odpověď Komory auditorů ČR (KA ČR) na výše uvedený dotaz je založena na současném znění právních předpisů a jejich převažujících interpretacích, které se mohou v budoucnosti změnit. Doporučujeme proto ověřit si závěry uvedené v této odpovědi.

Dále upozorňujeme, že KA ČR nemůže vydávat závazná stanoviska a nemůže suplovat funkci regulátora účetnictví a auditu. Závazná stanoviska může vydávat pouze soud. KA ČR tedy žádným způsobem neodpovídá za jakoukoli škodu, která by vznikla třetím osobám v souvislosti s využíváním názoru prezentovaného v této odpovědi. Při zpracování odpovědi jsme vycházeli ze skutečností popsaných v dotazu.